

Uvajanje elektronskega potrdila o upravičeni zadržanosti od dela bo prispevala tudi k manjšemu številu obiskov pacientov v ambulantah družinske medicine

Uvod

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) pripravlja informacijsko rešitev za izdajo papirne listine - Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela v elektronski obliki (v nadaljnjem besedilu: eBOL), ki bo omogočala postopno nadomestitev papirne listine (t.i. »zeleni« BOL) z elektronsko.

Usklajevanje uvedbe eBOL z zdravniškimi organizacijami in predstavniki izvajalcev zdravstvenih storitev

Vsebinske in tehnične rešitve glede uvedbe eBOL je ZZZS uskladal s predstavniki Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, Zdravniške zbornice Slovenije in Slovenskega zdravniškega društva, ki so imenovali svoje predstavnike v delovno skupino, ki je sproti pregledovala pripravljene načrte in rešitve s ciljem, da bodo vsebovale vse potrebne funkcionalnosti in bodo kar se da prilagojene postopkom v ambulantah in komunikaciji zdravnika z zavarovancem. Uvedba eBOL je bila predstavljena tudi predstavnikom Koordinativnega telesa družinske medicine. Prav tako ZZZS tesno sodeluje s programskimi hišami, ki pripravljajo informacijske rešitve za izvajalce.

Na tej podlagi bo eBOL uveden v dveh fazah. V prvi fazi bo zagotovljen zapis eBOL v informacijski sistem izvajalca, ki ga bo le-ta z uporabo sistema »on-line« posredoval v informacijski sistem ZZZS. V tej fazi bo še vedno potrebna izdaja papirne listine (»zeleni« BOL oz. če bo mogoče izpis podatkov o začasni zadržanosti od dela). V drugi fazi pa bo ZZZS v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo za delodajalce pripravil rešitev, s katero bodo na javnem spletnem portalu za podporo poslovnim subjektom (v nadaljevanju: portal SPOT) delodajalcem na voljo eBOL-i njihovih delavcev, ostali subjekti pa bodo do teh podatkov dostopali na spletnem portalu ZZZS za zavarovane osebe na naslovu <https://moj.zzzs.si>.

Razlogi za uvedbo eBOL in prednosti za vse deležnike

Novost bo prinesla poenostavitve postopkov in prihranke pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, osebnih zdravnikih, ki so pooblaščen za izdajo »zelenega« BOL, zavarovancih, delodajalcih, Finančni upravi RS (FURS), Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) in ZZZS, saj trenutna izdaja BOL v papirni obliki predstavlja administrativno oviro za vse našete subjekte.

Z uvedbo eBOL izvajalci ne bodo imeli več stroškov z nakupom predtiskanih obrazcev in s tiskanjem BOL, prav tako pričakujemo, da se bo s časom zmanjšalo število obiskov zavarovancev v ambulantah, saj jim zgolj zaradi pridobitve eBOL ne bo potrebno obiskati zdravnika, če bo le-ta ocenil, da pregled ob zaključku bolniškega staleža ni potreben. Osebnih zdravnikov, ki so pooblaščen za izdajo BOL, so namreč v letu 2018 izdali 1.572.468 obrazcev BOL. Nadalje bodo imele pooblaščen osebe za zapis podatkov eBOL (osebni zdravnik, medicinska sestra, ipd.) na voljo tudi podatke o preteklih zadržanostih zavarovanca od dela, kar jim bo v pomoč pri odločanju glede nadaljnje odsotnosti z dela. Zaradi

vgrajenih avtomatskih kontrol se bo verjetnost izdaje napačnega eBOL skoraj povsem odpravila in zato se pričakuje manj obiska v ambulantah. Ukinjeno bo tudi pošiljanje podatkov o izdanih BOL od izvajalcev zdravstvenih storitev na NIJZ, saj bodo podatki iz eBOL neposredno posredovani na NIJZ.

Prednost uvedbe eBOL za zavarovanca je, da mu ne bo več potrebno dostaviti BOL delodajalcu, saj bo delodajalcem omogočen dostop do podatkov eBOL za njihove zaposlene prek spletnega portala SPOT. Samostojnim zavezancem ne bo več potreben obisk FURS-a zaradi izpolnitve zadnje strani BOL. Zavarovane osebe bodo lahko dostopale do eBOL na spletnem portalu ZZS za zavarovane osebe, kjer bodo lahko preverile, ali je osebni zdravnik izdal eBOL in pridobile izpis eBOL za primere uveljavljanja svojih pravic na drugih področjih (nezgodna zavarovanja, inšpekcijski pregledi, ipd.).

Ukinitev papirne listine bo za delodajalce pomenila avtomatski vnos podatkov iz eBOL v njihove informacijske sisteme za obračun plač in nadomestil plač in pripravo zahtevkov za refundacijo nadomestila plače na ZZS in ne bo več potrebno teh podatkov ročno vnašati. Prav tako delodajalcem ne bo potrebno k zahtevkom za refundacijo nadomestil plač prilagati fotokopijo ali skeniran BOL.

Z uvedbo eBOL FURS-u ne bo več potrebno ročno izpolnjevati podatkov o osnovi za nadomestilo plače za samostojnega zavezanca, na ZZS pa bodo ročne kontrole skladnosti zahtevkov in podatkov iz eBOL nadomeščene z avtomatskimi kontrolami.

Postopek zapisa

Zapis eBOL izvede pooblaščen osebna pri izvajalcu, to je lahko izbrani osebni zdravnik, nadomestni zdravnik, medicinska sestra ali druga oseba pri izvajalcu, ki je pristojna za zapis eBOL v sistem on-line. Postopek zapisa eBOL poteka tako, da osebni zdravnik najprej ugotovi utemeljenostčasne zadržanosti od dela (trajanje, razlog, drugi elementi zadržanosti), pooblaščen osebna izvajalca vnese podatke o utemeljeni zadržanosti v informacijski sistem izvajalca in izvede branje osebnih podatkov in podatkov o zavarovanju zavarovane osebe in če je potrebno tudi povezane osebe iz on-line sistema (npr. branje podatkov o otroku, če gre za nego otroka). Priporočamo, da pooblaščen osebna izvede tudi branje podatkov o že zapisanih eBOL zavarovane osebe, da se zmanjša možnost napak. Pooblaščen osebna zapiše podatke v on-line sistem in izvede kontrolni zapis, za katerega ni potreben digitalni podpis osebnega zdravnika. Če on-line sistem javi napake, jih je potrebno popraviti in ponovno izvesti kontrolni zapis. Če ni napak, sistem dodeli eBOL številko. Nato je potrebno vsak eBOL digitalno podpisati (enako velja tudi za napotnico in recept), kar lahko izvede le osebni zdravnik, ne pa tudi medicinska sestra ali druga pooblaščen osebna pri izvajalcu. Osebni zdravnik izvede digitalni podpis z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila (v nadaljnjem besedilu: KDP) na svoji profesionalni kartici ali z uporabo KDP, ki ga je izdal drug slovenski izdajatelj. Tudi preklic oziroma storno eBOL lahko z digitalnim potrdilom podpiše le osebni zdravnik. eBOL številka se prepíše tudi na papirno listino BOL, prav tako pa se na papirno listino oziroma izpis prepíšejo podatki o digitalnem potrdilu osebnega zdravnika (kdo, kdaj, s katerim digitalnim potrdilom je podpisal eBOL – t.i. vizualizacija digitalnega podpisa). Tako za papirno listino oziroma izpis ne bo potrebno, da bo podpisan in žigosan s strani osebnega zdravnika. Podrobnosti v zvezi z opisanim postopkom, glede branja podatkov o zavarovani in povezani osebi, nadomestnem zdravniku, digitalnimi potrdili ter pravili v primeru nedelovanja sistema, preklica oziroma storna eBOL, glede povezane osebe, možnosti zapisa eBOL-a vnaprej, so od 15.4.2019 dalje razvidne iz »Navodila za zajem in posredovanje podatkov iz Potrdil o upravičeni zadržanosti od dela v sistem on-line«, ki ga je ZZS objavil na svoji spletni strani.

Varstvo osebnih podatkov

ZZS pri načrtovanju in razvoju rešitev posveča veliko pozornost varnosti osebnih podatkov, saj podatki o upravičeni zadržanosti od dela spadajo med občutljive osebne podatke, zato bodo dostopni le pooblaščenim osebam. Zagotovljene bodo celovite sledi pošiljanja in dostopov do podatkov. Z digitalnimi podpisi pa bodo zagotovljena kakovostna dokazila o avtorstvu in celovitosti eBOL.

Financiranje uvedbe eBOL

V Splošnem dogovoru za pogodbeno leto 2019 so zagotovljena namenska finančna sredstva za uvedbo eBOL. Sredstva bodo vključena v povečanje sredstev za informatizacijo v kalkulacijah ambulant družinske medicine ter otroških in šolskih dispanzerjev (VZD 302 001, 327 009 in 327 011) v višini 285,57 evrov na tim. Sredstva bodo vračunana v ceno storitve, kar pomeni, da bodo izvajalci to vrednost prejeli preko povečane cene količnika v letu 2019.

Roki za uvedbo eBOL

Z dnem 1. 9. 2019 je predvidena pilotna uvedba eBOL z evalvacijo, z 1. 11. 2019 pa nacionalna uvedba, razen novih funkcionalnosti za delodajalce, ki se načrtujejo za začetek leta 2020.

Želimo in načrtujemo, da bo eBOL prispeval tudi k administrativni razbremenitvi in zmanjšanju števila obiskov v ambulantah družinske medicine, kar je tudi eden izmed skupnih ciljev, ki sta ga dogovorila ZZS in Koordinativno telo družinske medicine na sestanku letos januarja in marca.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije